

**Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Факультет української філології та журналістики
Кафедра української мови**

**Силабус
навчальної дисципліни
«Українська мова (за професійним спрямуванням)»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)», мова викладання: українська
Викладачі	Беркешук Інна Степанівна
Профайл викладачів	https://um.kpnu.edu.ua/berkeshchuk-inna-stepanivna/
E-mail:	berkeshuk_inna@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=10320
Консультації	Консультації проходять у формі співбесіди у вівторок із 14.00 до 15.00, аудиторія

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» належить до обов'язкових освітніх компонентів загальної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою: «Комп'ютерні науки та інформаційні технології» спеціальності 122 Комп'ютерні науки галузі знань 12 Інформаційні технології (шифр за ОПП: ООК 01).

Під час вивчення навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» здобувачі вищої освіти мають змогу в систематичній послідовності ознайомитися з усіма засобами літературної мови, їхніми ознаками та характеристиками, з'ясувати базові поняття термінознавства, набути уміння використовувати мовні засоби відповідно до фахової підготовки та норм літературної мови, опанувати принципи українського правопису, розвивати комунікативні уміння і навички усного і писемного професійного спілкування.

3. Мета курсу – формувати в майбутніх фахівців уміння досконалого володіння українською літературною мовою в професійній сфері, виробити навички студіювання особливостей фахової мови, розвивати культуру мовлення.

4. Формат курсу - стандартний курс (очний).

5. Результати навчання

ПРН 01. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **знати:** зміст і місце навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» у системі підготовки фахівців, етапи розвитку української літературної мови, норми сучасної української літературної мови, становлення фахової та ділової термінології, вимоги державного стандарту до оформлення ділових документів, основні мовні засоби і прийоми стандартизації текстів документів, закони і правила комунікації, форми та жанри усного ділового спілкування, етикет офіційно-ділового й наукового спілкування;

уміти: вправно володіти нормами літературної мови, користуватися усіма її засобами залежно від умов спілкування, мети та змісту мовлення, створювати ділові документи різного призначення, організувати форми усного ділового спілкування, дотримуватися вимог культури усного і писемного мовлення, а також етикету професійного і наукового спілкування; оперувати термінологією майбутнього фаху, працювати з лінгвістичними і галузевими термінологічними словниками.

Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	<i>Комп'ютерні науки та інформаційні технології, спеціальність 122 Комп'ютерні науки</i>	
Рік навчання/ рік викладання	<i>перший /2024-2025</i>	
Семестр вивчення	<i>1-й</i>	
нормативна/вибіркова	нормативна	
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС	
Загальний обсяг годин	90	
Кількість годин навчальних занять	30	
Лекційні заняття	8	
Практичні заняття	22	
Семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна та індивідуальна робота	60	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

6. Пререквізити курсу

Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» вивчається на фізико-математичному факультеті у першому семестрі. Передумовою для вивчення є шкільний курс української мови; офіційно-діловий та науковий стилі сучасної української літературної мови, що передбачає підготовку здобувачів вищої освіти до вивчення дисциплін професійного спрямування.

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Під час вивчення курсу використовуються технічні засоби навчання, що дають змогу проводити інтерактивні лекції, презентації з метою активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.

8. Політика курсу

Вивчення навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» розраховане на такі форми роботи здобувачів вищої освіти: лекції, практичні заняття, самостійну роботу, модульну контрольну роботу.

Академічна доброчесність. Очікується, що під час підготовки до навчальних занять та виконання завдань самостійної роботи здобувачі вищої освіти будуть дотримуватись таких правил:

- самостійно виконуватимуть навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання, самостійної роботи (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога буде застосовуватись з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- під час виконання індивідуальних завдань, написання рефератів робитимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей, а також дотримуватимуться норм законодавства про авторське право;

- надаватимуть достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції, практичні заняття з навчальної дисципліни. У разі неможливості відвідати заняття будуть інформувати викладача.

У разі пропуску лекційного заняття здобувач вищої освіти самостійно опановує матеріал лекції у системі KPNU:MOODLE. На консультації викладач перевіряє конспект лекції, проводить зі здобувачем вищої освіти співбесіду чи блиц-опитування та робить відповідні позначки про перескладання матеріалу в журналі академічної групи.

Пропуск практичного заняття здобувач вищої освіти перескладає шляхом виконання завдань, передбачених планом заняття (опрацьовує теоретичні питання плану, виконує завдання та вправи для попередньої підготовки). Під час консультації викладач перевіряє теоретичну підготовку здобувача вищої освіти,

завдання та вправи для попередньої підготовки і виставляє оцінку за пропущене заняття.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт з навчальної дисципліни.

Література.

Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем тільки в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання іншої літератури та достовірних джерел, яких немає серед рекомендованих.

Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Наукова та професійна комунікація як складові фахової діяльності							
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.	4	2	2				
Тема 2. Основи культури української мови.						4	
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності.	6		2			4	
Тема 4. Культура усного фахового мовлення.	9	2	2			5	
Тема 5. Форми колективного обговорення професійних проблем.	6		2			4	
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	28	2	6			20	
Тема 7. Етикет ділового листування.	10		2			8	
Тема 8. Українська термінологія у професійному спілкуванні.	7		2			5	
Тема 9. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.	9	2	2			5	
Тема 10. Переклад і редагування наукових текстів.	7		2			5	
Разом годин	90	8	22			60	

1. Форми поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль - усне опитування, виконання вправ та завдань; модульний – проведення і перевірка модульної контрольної роботи; підсумковий контроль – екзамен.

2. Критерії оцінювання результатів навчання:

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1				
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР		
25	10	25	40	100

Поточний контроль (25 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів першого рівня вищої освіти на навчальних заняттях – 12 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка\(нова редакція\)](#).

Здобувачеві, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівнів (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях:

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, знайомий з окремими питаннями основних напрямів наукових досліджень української фахової мови, відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає неточно, помиляється, хоча може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти робить спроби розмежувати поняття «мова і мовлення», проаналізувати особливості ділового мовленнєвого спілкування.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє частковими лінгвістичними знаннями, здатний виконати вправи і завдання різного характеру за зразком; частково орієнтується в термінах професійного спрямування та визначає види документів; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, знає основні поняття та категоріальний апарат української мови (за професійним спрямуванням); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, виконує вправи і завдання за прикладом, проте допускає суттєві помилки.

	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з української мови (за професійним спрямуванням), а саме з видів ділової документації, може самостійно створювати невеликі професійні тексти; вміє застосовувати знання з української мови (за професійним спрямуванням) під час виконання вправ і завдань, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з української мови (за професійним спрямуванням), розуміє поняття ділового документа, визначає суть поняття, дає загальну характеристику усному діловому спілкуванню; уміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно вживати термінологію.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал з української мови (за професійним спрямуванням) в стандартних ситуаціях; уміє здійснювати аналіз ділових документів, робити висновки; його відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати презентацію з теми практичного заняття, обґрунтувати наукові положення щодо класифікацій типів професійного спілкування, має достатній рівень сформованих умінь і навичок.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з української мови (за професійним спрямуванням), вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить наукові поняття, категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з української мови (за професійним спрямуванням) та використовує їх у нестандартних ситуаціях; знає різні наукові теорії; володіє термінологією, загальною інформацією; знає погляди різних науковців щодо класифікації типів й видів професійного спілкування; користується словниками різних типів, володіє нормами сучасної української літературної мови.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з української мови (за професійним спрямуванням), аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, розмежовувати погляди різних науковців на одну і ту ж проблему, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи, дебати тощо); спроможний підготувати виступ на конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси та їх маніпулятивний вплив; володіє нормами сучасної української літературної мови; має високий рівень сформованих знань і вмінь.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з української мови (за професійним спрямуванням), виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, зокрема щодо аналізу різних поглядів на проблеми класифікації

	термінів; займається науково-пошуковою роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах, володіє нормами сучасної української літературної мови.
--	--

Самостійна робота (10 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які здобувачі готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачеві на практичному занятті.

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; підготовка до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри). Особистісна зорієнтованість реалізується за рахунок виконання завдань, що розвивають навички самоаналізу.

Здобувачі, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

денна форма здобуття вищої освіти

СР	«задовільно»	7-6
10 балів	«добре»	9-8
	«відмінно»	10

Критерії оцінювання самостійної роботи:

високий рівень 10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання.Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
достатній рівень 9-8 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях, переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово

середній рівень 7-6 б.	обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну.
початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологічним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недобросовісності.

Модульна контрольна робота (25 балів)

МКР 25 балів	початковий рівень	Менше, ніж 15
	середній рівень	15-19
	достатній рівень	20-22
	високий рівень	23-25

високий рівень (23-25)	<p>Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з теорії української мови (за професійним спрямуванням), вміє визначати і характеризувати види мовленнєвого спілкування; підбирати приклади (за завданням); робити різні види досліджень, презентацій.</p> <p>Уникає загальних формулювань. Викладає матеріал логічно та послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм сучасної української літературної мови, працює з термінологічними словниками.</p>
достатній рівень (20-22)	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що й для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання.
середній рівень (15-19)	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання й розуміння типів й видів мовленнєвого спілкування та правил мовленнєвого етикету, але викладає матеріал неповно та допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко й доказово обґрунтовувати судження; викладає матеріал непослідовно й допускає помилки в мовному оформленні викладу.

початковий рівень (менше, ніж 15)	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологією курсу, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично виконує аналіз документів, допускає суттєві помилки в мовному оформленні викладу. У роботі наявні ознаки академічної недобросовісності.
-----------------------------------	---

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (<https://cutt.ly/mLTb6am>). Рейтингова оцінка за результатами успішності на навчальних заняттях обраховується за формулою: $rk = (0,05rkc + 0,4) \cdot rk$, де rkc – середня оцінка навчальної діяльності здобувача вищої освіти на навчальних заняттях, а rk – встановлений максимально можливий бал оцінювання результатів цього виду навчальної діяльності.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної / інформальної освіти» (<http://surl.li/lnagxo>).

Якщо здобувач ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	зараховано
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	зараховано
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	

34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	незараховано
------------	---	--------------

3. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, словники, мультимедійне обладнання, модульне середовище навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка MOODLE.

4. Рекомендована література:

Основна

1. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням : Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 624 с.
2. Дзюбак Н.М., Беркешук І.С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко Д.Г., 2014. 204 с.
3. Марчук Л.М., Сукаленко Т.М., Бойчук О.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Практичні заняття. Самостійна робота : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. 244с.
4. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 5-ту вид., виправлене і доповнене. Київ: Алерта, 2019. 640 с.
5. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. К. Алерта, 2023. 536 с.

Додаткова

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ : Либідь, 1991. 254 с.
2. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики : підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2011. 304с.
3. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. 244 с.
4. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. Львів: Світ, 1990. 232 с.
5. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. Київ : Світ, 2003. 432 с.
6. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : навч. Посібник. Київ : Артек, 1998. 190 с.
7. Вакуленко М.О. Сучасні проблеми термінології та української наукової термінографії. Київ : Видавн.-поліграф. центр «Київський університет», 2009. 64 с.
8. Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери : Навчальний посібник. Київ : Літера ЛТД , 2013. 416 с.
9. Демська-Кульчицька О. Українська мова у європейському контексті. *Українська мова*. 2003. №3-4. С.14-15.
10. Дубічинський В.В. Українська лексикографія: історія, сучасність та комп'ютерні технології. Харків : НТУ «ХП», 2004. 203 с.
11. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності : навч. посіб. Київ: Вища школа, 2006. 431 с.
12. Загнітко А.П., Данилюк І.Г. Українське ділове мовлення : професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2006. 480 с.
13. Караман С.О., Копусь О.А., Тихоша В.І. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Київ : Літера ЛТД, 2013.
14. Культура фахового мовлення, за ред. Н.Д. Бабич. Чернівці : Книги – ХХІ, 2011. 496 с.
15. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування : Навчальний посібник. Київ : Каравела, 2009. 352 с.
16. Мацько Л. І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.

17. Мацько Л. І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
18. Новий український правопис. Київ : Центр навчальної літератури (ЦУЛ), 2019. 282 с.
19. Шевчук С.В. Дїлове мовлення для державних службовців: Навчальний посїбник. Київ: Арїй, 2008. 424 с.
20. Радевїч-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навчальний посїбник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ: Знання, 2006. 291 с.
21. Симоненко Т.В. Українська мова за професїйним спрямуванням. Практикум. 2-ге видання, стереотипне. Київ: ВЦ“Академія”, 2012. 272 с.
22. Сучасна українська літературна мова, за ред. М.Я. Плющ. Київ : Вища школа, 2001. 430 с.

Словники

1. Білоус М., Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник–довідник. Львів : Вид. центр ЛНУ імені Франка, 2005. 88 с.
2. Бурячок А. А. Словник синонімів української мови: У 2 т. / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Наукова думка, 1999.
3. Давидова О. Словник паронімів української мови. Київ: Підручники і посїбники, 2019. 272 с.
4. Демська О. М., Кульсчицький І. М. Словник омонімів української мови / Міжнародний фонд "Відродження". Львів : Фенїкс, 1996. 223 с.
5. Єрмоленко С. Я., Бибїк С. П., Годор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лїнгвістичних термінів. За ред. С. Я. Єрмоленко. Київ: Лїбїдь, 2001. 224 с.
6. Караванський С. Росїйсько–український словник складної лексики. Київ : Вид. центр "Академія", 1998. 712 с.
7. Карачун В. Я. Орфографїчний словник наукових і технїчних термінів: Правопис. Граматика: Понад 30 000 слів. Київ : Криниця, 1999. 524 с.
8. Кочерган М. П. Словник росїйсько-українських міжмовних омонімів. Київ : Академія, 1997. 400 с.
9. Полюга Л. М. Словник синонімів української мови. 2.вид. Київ : Довїра, 2006. 477 с.
10. Пономарів О. Д. Фонема г і г: Словник і коментар. Київ : Вид. центр "Просвіта", 1997. 40 с.
11. Практичний словничок нормативних висловів / Упоряд. А. Сербенська. Львів : НТШ, 2002. 35с.
12. Селїванова О. Сучасна лїнгвістика. Термінологїчна енциклопедїя. Полтава : Довкілля, 2006. 716 с.
13. Словник-довідник з культури української мови / Д.Гринчишин, А.Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак. Київ : Знання, 2004. 367 с.
14. Словник іншомовних слів / уклад. Л. О. Пустовїт та ін. Київ : Довїра, 2000. 1018 с.
15. Словник синонімів української мови: В 2 т. /А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С.І.Головащук та ін. Київ : Наук. думка, 2001.
16. Словник української мови. В 11 томах. Київ : Наукова думка, 1971 – 1978.
17. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан. 2000. 87 с.
18. Українська мова: Енциклопедїя / НАН України; Інститут мовознавства ім.О.О.Потебні; Інститут української мови / В. М. Русанівський (голова ред. кол.). 2. вид., випр. і доп. Київ : Видавництво "Українська енциклопедїя" ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
19. Українсько-росїйський словник наукової термінологїї /за заг. ред. Л. О. Симоненко. Київ; Ірпїнь : ВТФ "Перун", 2004. 416с.
20. Фразеологїчний словник української мови. У 2 книгах. Друге видання. Київ : Наукова думка, 1999. Кн. 1, 2.
21. Широков В. А. Словники України – інтегрована лексикографїчна система. / Широков В. А., Шевченко І. В., Рабулець О. Г., Костишин М., Пещак М. М. Електронний ресурс/ НАН України; Український мовно-інформаційний фонд. К., 2001. 1 електрон. опт. диск (CDR).

5. Рекомендовані джерела інформації:

1. «Є-Мова». Режим доступу: <https://www.facebook.com/emovaua/>
2. Кам'янець-Подільський національний університет
<https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=10320>
3. Лайфхаки українською. Режим доступу:
https://www.youtube.com/watch?v=MNBtjHsV94Q&list=PL9aDK_7u4r7c9u1lieLlO9kRAmq7lCDiP
4. Лінгвістичний портал «Мова.info». Режим доступу: <http://www.mova.info/>
5. Портал мовної політики. Режим доступу: <https://language-policy.info/>
6. Офіційний сайт української мови. Режим доступу: <https://slovotvir.org.ua>
7. <https://vseosvita.ua>
8. <https://prometheus.org.ua>